

Ústí nad Labem, 6. ledna 2005

Vážené kolegyně/ Vážení kolegové,

dovolujeme si Vás pozvat na další z jarních setkání věnovaných problematice českých dějin 19. s 20. století, pořádaných Ústavem slovansko – germánských studií UJEP ve spolupráci se Společností pro dějiny Němců v Čechách, Muzeem města Ústí nad Labem a Archivem města Ústí nad Labem. Tentokrát bychom se chtěli zaměřit na otázky vztahů národních společností žijících na území českých zemí k náboženství od přelomu 18. a 19. století zhruba do poloviny století minulého. Zdánlivě jde o téma, jímž se po dlouhých letech nezájmu v poslední době česká historiografie zabývá poměrně intenzivně, byla mu zasvěcena jednání plzeňských konferencí a vyšla i řada speciálních monografií. Autoři se však většinou zaměřovali jen na obecné otázky poměru moderního člověka k Bohu a relativně stranou zůstávaly problémy vztahu mezi tradičními náboženstvími a nacionálními ideologiemi. Přitom není sporu o tom, že národní ideologie nahradila během 19. století ve „veřejném prostoru“ dosavadní religiozitu v postavení dominujícího identifikačního faktoru. V této souvislosti se občas hovoří o nacionalismu jako sekularizovaném náboženství moderní doby, které odsunulo víru v Boha do sféry privátní.

Chtěli bychom se proto zamyslet hlavně nad následujícími náměty:

Jaké bylo místo náboženské víry a jednotlivých církví v kontextu českého a německého nacionalismu a jakou roli hrály náboženské argumenty v jejich vzájemných sporech? (Nacionálně interpretované husitství i luterství, česká představa rekatolizace jako „družky“ germanizace a německé ironizování českého katolicismu, nacionální prvky v antiklerikalismu a v bezvěreckém hnutí apod.)

Jaký vztah zaujímaly uznávané církve i neoficiální náboženské skupiny a jednotlivci k českému a německému národnímu hnutí? (Katolická obrana argumentující národním charakterem českého baroka a zdůrazňující německé nebezpečí plynoucí z přijetí reformace, starokatolická církev v severočeském pohraničí atd.)

Přebírání náboženských resp. liturgických forem národními kulturami. (kult národních „světců“ a „mučedníků“, nová „poutní místa“, hagiografická inspirace v životopisech národovců atd.)

Stranou ponecháváme zatím problematiku židovství, která představuje složitý a vzájemně propletený komplex prvků náboženských i rasových. Vzhledem k její složitosti a významu bychom jí rádi v příštích letech věnovali samostatnou konferenci.

Rádi samozřejmě přivítáme Vaše další náměty.

S pozdravem

Kristina Kaiserová
Jiří Rak

NÁROD MÍSTO BOHA V 19. A PRVNÍ POLOVINĚ 20. STOLETÍ

(13. ústecké kolokvium)

Ústí nad Labem
21. - 22. 4. 2005

Společnost pro dějiny Němců v Čechách

Ústav slovansko-germánských studií
Univerzity J. E. Purkyně

ve spolupráci

s Archivem a Muzeem města Ústí nad Labem

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA

na kolokvium

NÁROD MÍSTO BOHA V 19. A PRVNÍ POLOVINĚ 20. STOLETÍ

Ústí nad Labem 21. - 22. 4. 2004

JMÉNO, TITUL .....

POVOLÁNÍ .....

ADRESA .....

.....

TEL..... MAIL.....

ŽADÁM NOCLEH OD

20.4.-21.4. 2005

21.4.-22.4. 2005

ANO

NE

PŘEDNESU REFERÁT NA

TÉMA.....

.....

Podpis.....

Referát prosím omezte na 20 minut. Pro otištění (dodejte prosím nejlépe ve formátu word, rtf na disketě či CD) je možno dodat text v delším rozsahu.

Ubytování a stravování si každý účastník platí sám – snažíme se zajistit cenově přijatelné podmínky.

**Přihlášku zašlete prosím nejpozději do 31. 01. 2005
na adresu:**

Dr. Kristina Kaiserová, CSc.

Ústav slovansko-germánských studií UJEP

Brněnská 2

CZ- 400 96 Ústí nad Labem

Telefax.: 0042047- 5282623, **e-mail:** usgs@ujep.cz, kaiserova@albis-int.cz